

تأثیر تنش شوری (کلرید سدیم) بر تغییرات کلروفیل، پتانسیل آب، قندهای محلول و عناصر معدنی در برگهای گیاه زیتون
سیداصغر موسوی^۱، حسین لسانی^۲
۱- مرکز تحقیقات کشاورزی چهارمحال و بختیاری، شهرکرد
۲- گروه باخانی دانشکده دانشگاه تهران، کرج

به منظور بررسی اثرات تنش شوری (کلرید سدیم) بر گیاه زیتون، نهالهای یکساله دور قم زیتون روغنی و زرد در گلدانهای پلاستیکی در محیط کشت محلوط پرلیت - ماسه با نسبت حجمی مساوی کشت گردیدند و با غلطنهای مختلف کلرید سدیم (۴۰، ۸۰، ۱۲۰ و ۱۶۰ میلی مولار) به همراه محلول غذائی هوگلندر برای مدت ۱۵۰ روز تیمار شدند.

نتایج نشان داد که با افزایش شوری بیش از غلطت ۴۰ میلی مولار، مقدار کلروفیلهای $a+b$ و $(a+b)$ کاهش معنی داری یافت. ارقام از نظر کلروفیل b و $(a+b)$ تفاوتی نداشتند ولی کلروفیل a در رقم روغنی کاهش بیشتری نسبت به رقم زرد نشان داد. میزان قندهای محلول در برگ، با افزایش شوری تا غلطت ۸۰ میلی مولار افزایش یافت ولی با افزایش بیشتر شوری به طور معنی داری کاهش نشان داد. پتانسیل آب برگ تحت تأثیر تنش شوری بطور معنی داری کاهش یافت ولی ارقام از این نظر تفاوتی نشان ندادند. با افزایش شوری تا غلطت ۸۰ میلی مولار سدیم، کلر و نسبت سدیم به پتانسیم برگ به صورت تدریجی افزایش و پتانسیم بصورت تدریجی کاهش یافت ولی با افزایش بیشتر شوری، میزان سدیم و کلر شدیداً افزایش و میزان پتانسیم شدیداً کاهش نشان داد. با افزایش شوری میزان منیزیم برگ به طور معنی داری کاهش یافت. تحت تأثیر تنش شوری رقم روغنی نسبت به رقم زرد میزان سدیم و کلر بیشتر و میزان پتانسیم و منیزیم کمتری را در برگ نشان داد.